

J. R.

Nowe czasopismo - "Pamiętnikarstwo Polskie"

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 17/3, 584-585

1972

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

XVI-wiecznych weneckich metodach wydobywania zatopionych okrętów (Alex Keller). Interesujący jest komunikat Lynwooda Bryanta, podważający przyjęte datowanie prasamochołu Siegfrieda Marcusa — zdaniem autora powstał on w 1870 r. Niemniej ciekawy jest artykułik polemiczny Michaela Fores'a nawiązujący do artykułu Dereka J. Solla Price'a pt. *Czy technika jest historycznie niezależna od nauk ścisłych?*

Ten numer, jak i wszystkie poprzednie, zamykają recenzje. W nrze 4/1971 omówiono m. in. książkę E. Tyrkiela *Wykres żelazo, węgiel w rozwoju historycznym*⁴, wydaną w serii monografii ZHNiT. Autorem tej recenzji jest Jerzy Piaskowski. Wspomniany L. Bryant, recenzując książkę *Damals als die Pferde Schauten: Die Geschichte der Österreichischen Kraftfahrt*, zarzuca jej autorowi, H. Seperowi, nadmierny patriotyzm austriacki, ponieważ m. in. „umieszcza on pierwszą na świecie rafinerię ropy naftowej w Galicji w 1858 r., na rok przed odkryciem ropy w Pensylwanii”.

Widać stąd, że nadal jeszcze na świecie zbyt mało są znane nawet najpoważniejsze nasze osiągnięcia w dziejach techniki, co smuci tym bardziej w jubileuszowym roku Ignacego Łukasiewicza. W tej sprawie zresztą wysłaliśmy wraz z prof. Eugeniuszem Olszewskim wspólny list wyjaśniający do redakcji „Technology and Culture”.

Bolesław Orłowski

NOWE CZASOPISMO — „PAMIĘTNIKARSTWO POLSKIE”

W kwietniu 1972 r. ukazał się nr 2 nowego kwartalnika „Pamiętnikarstwo Polskie”. Otwiera go artykuł prof. Tadeusza Kotarbińskiego *Utrwalać zwiewne ślady*, traktujący o potrzebie i pożytku pisania pamiętników. „Warto dokonywać zapisów wspomnień — czytamy w tym artykule — wtedy zwłaszcza, kiedy nikt inny, oprócz pamiętającego fakt miniony, tego faktu nie pamięta. Albo kiedy to, co jest przedmiotem wspomnienia, ważne jest, wyróżniająco cenne, doniosłe. A także wtedy, gdy to zdarzenie typowe, znamienne dla środowiska i czasów. Albo wtedy, gdy tworzy ogniwo w łańcuchu przyczynowym lub w ciągu genetycznym. Śmiało można powiedzieć, że z perspektywy doniosłości publicznej każdy myślący człowiek ma pośród swoich wspomnień niejedno godne zapisu. Więc nie skąpmy czasu ani wysiłku i zapisujemy treść własnych wspomnień. Nigdy tego nie będzie dość”.

Z tym fragmentem wypowiedzi wybitnego filozofa koresponduje artykuł Stefana Kieniewicza *Materiały pamiętnikarskie w moim warsztacie badawczym* — otwierający cykl analogicznych wypowiedzi historyków, które będą publikowane w następujących numerach pisma.

Główny dział pisma zawiera ponadto m. in. fragment nie publikowanych wspomnień Ignacego Paderewskiego, wypowiedzi Floriana Znanieckiego i Ludwika Krzywickiego o znaczeniu materiałów pamiętnikarskich dla badań socjologicznych oraz artykuł Jacka Bukowskiego — *Wykorzystywanie dokumentów autobiograficznych w socjologii polskiej*.

Kwartalnik przypomina również mało znaną wypowiedź Lenina o znaczeniu pamiętnikarstwa robotniczego, przynosi tekst Marii Dąbrowskiej broniącej pamięt-

⁴ Por. recenzję doc. J. Piaskowskiego tej książki w nrze 2/1961 „Kwartalnika”, s. 399—400 oraz notatkę bibliograficzną prof. E. Olszewskiego z wydania radzieckiego w tymże „Kwartalniku”, s. 832—833.

ników jako „pomnika kultury demokratycznej”, wspomnienie B. W. Święckiego o Henryku Dembińskim oraz informacje o powstaniu i programie Centrum Pamiętnikarstwa Polskiego.

Ponadto numer zawiera stałe działy: pamiętniki i kroniki, przegląd ruchu pamiętnikarskiego, recenzje i noty oraz bibliografię pamiętników.

J. R.